

Karla Ogrina. Neznani storilci so mu odnesli 1500 dinarjev gotovine ter še nekaj obleke in perila.

Starša odločila šestmesečnega otročiča. Otročki v Hočah so obvestili državno tožilstvo v Mariboru, da sta naša zakonca Fideršek v Hotinji vasi v listnjaku v cunje zavitega šestmesečnega fantka z lističem, na katerem je bilo napisano: »Otrok je zakonski, star šest mesecev, rojen dne 11. junija 1939, ime mu je Milan. Oče je pri vojakih, mati je bolna na nogah in ker ga ne more odgojiti, ga izroča v dobre roke.« Na podlagi tega lističa je bilo kmalu dognano, da sta odločila otročiča zakonca Vinko in Marija Gorinšek, oba doma v Kobelju pri Ločah, za katerima pa manjka vsaka sled. Zakonca Fideršek sta najdenčka začasno obdržala.

Okradena šolska upraviteljica. Šolska upraviteljica Štefka Vrhnjak na Selah-Vrhnih pri Slovenjgradu je odšla na obisk k svoji sestri v Turisko vas. V stanovanju sta ostali postrežnica Marija Pečoler in njena prijateljica Pavla Hovnik iz Sel. V noči sta se splazila v šolo in stanovanje dva moška, ki sta odnesla 4000 din gotovine ter raznega blaga za 2000 din. Preiskava je dognala, da sta vlomilca večkrat predkaznovana: 28 letni Martin Slemenšek iz Prevalj in 37 letni Ivan Kep iz Belih vod pri Topolščici.

Nepošten vinčarski sin. V Vukovskem dolu v Jarenini imata skupno vinsko klet posestnika Jakob Vogrin in Vinko Vicman. V klet je hodil s ponarejenim kijučem vinčarjev sin, ki je obema odnesel za 4000 din vina. Ukradeno vino je sproti nadomeščal z vodo.

Brata med seboj. V mariborsko bolnišnico se je zatekel z zabodljajem v hrbet 28 letni Stanko Skledar iz Pečk pri Makolah, katerega je poškodovao lastni brat Alojzij.

Smrtonenevarna poškodba posestnika. 50 letnega vinčarja Franca Fuksa z Janežovskega vrha v župniji Sv. Urban pod Ptujem je zabodel neki posestnik z nožem v trebuh in ga je smrtonenevarno poškodovao.

Strel na sokolski veselici. Na sokolski veselici na Polzeli je streljal iz veselja s plašilno pištolo tovarniški delavec Matija Tamše. Nedolžni poki so tako vzpodbudili Antona Paveliča iz Celja, da je potegnil pravi samokres in oddal iz njega strel v strop. Kroglja je usula omet s stropa na goste, kateri so hoteli v upravičeni razburjenosti neprevidezno iztrgati orožje. Pri ruvanju je Pavelič obstrelil Franca Orešnika iz Polzele in Ferdinanda Skoka, učitelja iz Klenovnika pri Krškem. Nato je navallio vse na strelca, katerega so pošteno pretepli ter ga ranili na glavi.

Po ulicah se podijo blede, suhi, umazani otroci. Njihova obleka so same cunje. Tudi odrasli so zaviti v cunje. Svetle bluže, lepe čizme, nove kape so pridržane za tovariše boljševike, brezsrčne izkoriščevalce te bede. Tu in tam srečaš kako žensko, oblečeno v boljšo obleko. To so žene in hčere današnjih gospodarjev. Oni in one imajo okrogle, rdeče obraze in rejene trebuhe. Z njihovih lic odseva zdravje. Mnogi nosijo na njih rdeči pečat preobilnega uživanja alkohola.

Sredi vasi je hiša predsednika vaškega sovjeta. Tam je prej stanoval vaški starešina. S pročelja visi rdeča zastava s črnim srpom in kladivom.

Trije jezdec, z dolgimi kopji v rokah, so v diru jezдили skozi vas. Topot konjskih kopit je čudno odmeval med hišami, okrog katerih je vladala tihoča, kakor da žive duše ne bi bilo v njih.

Ljudje so se poskrili v hišah. Ali ti konjeniki, ki so tako naglo pridirjali, niso prinesli kake nove nesreče v vas? Ali bodo spet morali gledati, kako bodo oboroženi divjaki vdirali v hiše in premetavali vse, da bi našli kake skrite predmete, ki bi pričali zoper hišne gospodarje, katere bi potem lahko od-

Precejšnja tatvina drv. V gozdu pod Taborom je imel dr. Luckman iz Ljubljane za osem tisoč dinarjev drv. Drva je ukradel doktorju in jih prodal neki čevljarški pomočnik, ki je po odkritju tatvine zginil neznano kam.

Blodnje mladelega nepoštenjaka. »Slov. gospodar« je že poročal, kako je izročil pred božičnimi prazniki trgovec Cerar iz Litije 18 letnemu fantu 7000 din, da bi plačal zanj razne račune po Ljubljani. Fanta ni bilo več iz Ljubljane in trgovec je prijavil zadevo oblasti. Mladega nepoštenjaka je zalotili te dni na Zidanem mostu orožnik in so dobili pri njem še 2000 din. Izpovedal je, da se je s poneverjenim denarjem odpeljal najprej v Zagreb, nato v Beograd, od koder se je vrnil v Kranj. Iz Kranja se je odpravil v Skopje, od tam nazaj v Zagreb, kjer je prestopil v splitski brzdovlak. Iz Splita je bil namenjen v Maribor, a je padel že med vožnjo v Zidanem mostu orožniku v roke.

Zalostna posledica prepira. Na Bregu v Ljubljani je oddal 29 letni trgovski nameščenec Oskar Klier na svojo spremljevalko 18 letno frizersko pomočnico Majdo Brecljnikovo v prepiru več strelav, kateri so zadeli frizerko v ramo, da se je

zgrudila. Obstreljeni je priskočil na pomoč finančar, ki je hotel strelcu izvit samokres. Klier pa je pobegnil in so našli drugo jutro za tem njegovo truplo na železniškem tiru razmesarjeno od lokomotive.

Obsojen radi uboja. Na Kristan vrhu pri St. Petru na Medvedovem selu je 28. novembra 1939 49 letni posastnik Jurij Drozg v hlevu med prepirom udaril po glavi z železno grablico 73 letnega Petra Trnčaka, ki je umrl na posledicah udarca v celjski bolnišnici. Celjsko sodišče je obsodilo v minilem tednu Drozga na tri leta težke ječe in povračilo 2340 din za pogrebne stroške.

Obsodba radi hude telesne poškodbe. Na okrožnem sodišču v Celju se je zagovarjal zadnje dni 24 letni zidar Friderik Gamper od Sv. Miklavža v župniji Šmarje pri Jelsah, ker je 28. novembra 1939 v Korpulah pri Šmarju v prepiru zagnal kamen Francu Jeclu. Kamen je zadal Jecla v glavo, mu prekal levo tementično kost in ga tako poškodovao, da je zgubil dar govora. Gamper je bil obsojen radi hude telesne poškodbe na leto dni strogega zapora.

Izredno ostra zima

Od leta 1929 ni stiskala Evrope tako ostra zima kakor letos. Letošnji mraz je tudi trdovraten in nikdo ne prerokuje, kdaj bo pojenjal.

Silen val zime je zajel vso našo državo, zlasti pa Beograd in kraje južno od njega. Znani mrzli veter košava, kateri pribribe po Donavi, je bil v minulem tednu tako neznosen, da je prosvetno ministrstvo ustavilo za nekaj dni šolski pouk po vseh beograjskih šolah in v ostalih krajih, kjer besni košava.

Po južni Srbiji so imeli poleg mraza tako hude snežne meteže, kakršnih ne pomnijo najstarejši ljudje.

Zima v naši državi znatno ovira želez-

niški promet in so ga morali po nekaterih progah celo ustaviti.

Mnogo krajev po Bosni je ogroženih radi zime od krdel izstradanih volkov. Od Zagreba naprej se je gibal pretekli teden mraz od 20 do 25 in celo 30 stopinj pod ničlo.

Zima je obiskala letos celo Italijo. V Rimu je padla temperatura pod ničlo. Po italijanskem pogorju Apeninov so imeli silen sneg ter dež. Po Julijski krajini je dosegla burja brzino preko 100 km na uro. V Trstu je kazal toplomer sedem stopinj pod ničlo.

V Nemčiji je vladal tako hud mraz, da so morali znatno skrajšati železniški promet. Vse plovne reke so zamrzile. Ponekod je nastalo nevarno pomanjkanje premoga, ker ga v mesta 35% dovajajo po rekah.

Na Bolgarskem so imeli minuli teden do 35 stopinj pod ničlo in je bil ves promet med Bolgarijo ter Romunijo preko Donave onemogočen.

Po Črnem morju so besneli pri neznosno hudem mrazu strahoviti viharji in so do

Boleče matere morajo paziti, da se izognejo vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju, z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in zdr. Sbr. 15.495.25. V. 35

vedli s seboj na prisilno delo ali v zapore? Ali pa prihajajo zato, ker se bo začela mlačva in bodo kakor običajno vojaki obkolili vas, da si ljudje ne bi pridržali žita.

Jezdci so bili ponosni, ko so videli prazno ulico. Vedeli so, da so se ljudje poskrili pred njimi in njih je veselila zavest, da so vzbujali v ljudeh strah. Vsak izmed njih je imel samo nejasen pojem o komunizmu, sovjetizmu in svetovni revoluciji. Vse njihovo teženje je šlo samo za to, da bi strahovali in mučili ljudi, ki so jih proglasili za sovražnike ruske sovjetske republike.

Konjeniki so se ustavili pred hišo vaškega sovjeta.

Vaški sovjet je tvorilo deset ljudi, ki so bili člani komunistične stranke. Vsi so bili znani revolucionarji, ljudje, ki jih je boljševiški prevrat rešil vešal. Sovjet je imel vso oblast v svojih rokah: upravo vasi, nadzor kolhoza (poljedelske zadruga), katerega je izročena vsa zemlja, ki je nekdanj bila last bogatih gospodarjev. Najuglednejši med vsemi gospodarji je bil Aleksej Andrejev.

ml. Razbitine leže v globini kakih 10 metrov, zato se je danski parnik s takim veseljem lotil brakanja (izpraznjevanja), ker dviganje ni bogve kako težavno. Njegovi potapljači so spravili na vrh še ves mogoči drobiž: star angleški denar, apovske krogle, puške, več sodov, 131 let stare šanino. Neprestano se spuščajo v trup, kjer preiščejo vse kote. Pred nedavnim pa so iz razbitin dvignili celo zaboj, v katerem je bilo — 16 steklenic vina. Lastnik danskega parnika je vino pokusil in je dejal, da je popolnoma pitno.

(Dalje sledi)

20 metrov visoki valovi onemogočali vsako plobo.

Na ruskem polotoku Krim, ki je znan po milim podnebnju ob Črnem morju, je znašala temperatura povprečno nad 30 stopinj pod ničlo. V največji ruski luki Odesa

ob Črnem morju so imeli 24 stopinj mraza, kar sploh ne pomni.

Na Letonskem v Baltiku so beležili 41 stopinj pod ničlo in niso doživeli tako hudega mraza, odkar so začeli z vremenskimi opazovanji.

Po svetu

Izdatki Nemčije v sedanji vojni so ogromni. Berlinski dopisnik lista »Politiken« (Kopenhagen na Danskem) javlja, da je bilo imenovanje maršala Göringa na čelo vsega nemškega gospodarstva potrebno, ker potrebuje Nemčija obilno denarja za nadaljevanje vojne. Prejšnja vojna (svetovna) je stala Nemčijo 30 milijard mark na leto, sedanja pa stane povprečno 50 milijard mark. Pri tem niso vštetni stroški za redno notranjo upravo. Vojači dobivajo 170 mark mesečne plače, dočim so v pretekli vojni dobili le 35 mark. Za časa vojne s Poljsko je bilo poklicanih pod orožje dva in pol milijona vojakov, sedaj pa jih ima Nemčija pod orožjem štiri in pol milijona. Ob začetku vojne s Poljsko je bil povzrašen dohodninski davek za 50%, povzrašane so bile tudi pristojbine na alkoholne pijače (vino, pivo, žganje) in na tobak. Kakor napoveduje »Berliner Börsenzeitung«, bo kot sredstvo za kritje vojnih stroškov kmalu vpeljan davek na prihranjene vsote.

Cerkev v Avstriji siromašna. Katoliška Cerkev v nekdanji Avstriji je v jako slabem gmotnem položaju. Državna oblast ji je odtegnila vsako denarno podporo. Radi tega so bili avstrijski škofje prisiljeni, da so se obrnili na vernike, naj vsak po svoji moči prispeva za vzdrževanje duhovščine in kritje najnujnejših cerkvenih potreb. Prošnja škofov je imela uspeh tam, kjer ga ni onemogočila agitacija Cerkvi sovražnih elementov.

Kardinal Hlond je pred zlomom Poljske odpotoval v Rim, da je poročal papežu Piju XII. ter ga prosil, naj vzame Poljsko pod zaščito svoje avtoritete. Sedaj bi se kardinal Hlond rad vrnil na Poljsko, da bi tamkaj mogel vršiti svojo dolžnost kot nadškof in primas Poljske. Sedanja oblast pa mu tega noče dovoliti. Kardinal Hlond

se je odločil, da odpotuje v Pariz, da tamkaj izrazi svojo vdanost novi poljski vladi.

Izjemni zakon na Švedskem. Švedska bo morala vsak čas priskočiti sosednji Finski očito na pomoč, da se obranita obe državi proti nemški poplavi. Kakor povsod v Evropi, ima tudi Švedska nevarna komunistična gnezda, iz katerih obveščajo špijoni sovjetske o vseh obrambnih pripravah Švedske. Radi komunistične špijonaže je izglasoval švedski parlament posebne zakone za varnost in obrambo države v primeru vojne. Posebno so bili izglasovani zakoni, ki dajejo vladi pooblastila za pobiljanje vohunstva in sabotaže ter uvedbo cenzure pri poštnem, telefonskem in brzojavnem prometu. Odslej je mogoče tudi brez sodnega sklepa zadrževati v zaporu sumljive osebe, a največ 30 dni. Omejuje se končno tudi izvoz zlata in tujih valut.

Nova vlada na Japonskem. Na Japonskem je odstopila vlada generala Abeja. Novo vlado je sestavil 60 letni admiral Jonaj. Novi ministrski predsednik je za sodelovanje Japonske z Anglijo in z Ameriko in je svojčas prepričan, da ni sklenila Japonska vojaške zveze z Italijo in Nemčijo.

Puškarski mojster iz Subotice sovjetski general. Kristijan Nelich, puškarski mojster pri 6. domobranskem polku v Subotici, je prišel med svetovno vojno v rusko ujetništvo, iz katerega se ni več vrnil v domovino. Nelichov sin Ilija, ki je mali trgovec v Subotici in je star 26 let, je po radiu zvedel iz Rusije, da je njegov oče Kristijan postal sovjetski general. Poslan je bil v družbi političnih komisarjev na Finsko, kjer preiskuje vzroke sovjetskih vojnih neuspehov. Nelichov sin je sedaj dognal še to o svojem očetu, da se mu kot generalu dobro godi in se ne misli več vrniti v jugoslovansko domovino — v Subotico.

Kratke tedenske novice

Ravnateljstvo za prehrano pri kmetijskem ministrstvu v Beogradu je določilo 200 vagonov pasnice za pasivne kraje v Sloveniji.

Lani se je vrnilo skozi Maribor iz Francije in Nemčije v našo državo 12.137 sezonskih delavcev, ki so prinesli v Jugoslavijo 31 milijonov din.

V 300.000 izvodih so začeli pri Orednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu izdajati mesečnik »Radniško osiguranje«, katerega pošiljajo gostonj zavarovancem in ima ta mesečnik v vsej Jugoslaviji največjo naklado.

Bolgarsko-sovjetska trgovinska pogodba je bila v Moskvi sklenjena za dobo treh let. Gre za medsebojno izmenjavo raznega blaga v skupnem iznosu za eno milijardo lejev.

Italijanski zunanji minister Ciano je izjavil madžarskemu zunanjemu ministru Czaktyju v Benetkah 6. januarja, da Italija ne bo nikdar dopustila, da bi Madžarska postala druga Finska.

Po uradni statistiki je glasovalo na južnem Tirolskem od 267.000 Nemcev za Nemčijo 185.000.

Na jesen leta 1940 bo zgubila Nemčija v zraku premoč in jo bosta nadkrilili z letali iz Amerike Anglija ter Francija — tako pišejo Angleži.

Po novih gospodarskih ukrepih v Nemčiji, katere bo izdal gospodarski diktator maršal Göring, se bodo držali načela: Več delati in manj jesti!

Vse pustno prireditve so v nemškem rajhu radi vojne prepovedane.

Nemčija je zavrnila in poslala nazaj v Italijo v Finsko namenjeni italijanski vojni material.

Ptice na pobegu. Nedavno so imeli v Švici stanovalci ob jezerih zanimive občiskovalce. Ob svetcarstih jezerih so se pojavile cele jate neznanih pticav; priletele so in niso odletele, marveč so tamkaj ostale. Te ptice so prišle s severa, in sicer s Finske, kjer so prej domovale na tamošnjih jezerih. Prgnate so jih grozote vojne. Naselile so se sedaj v nevtralnem Švici, kjer upajo, da bodo mogle v miru živeti.

Izseljevanje Nemcev iz Litve bo pričelo marca in bo trajalo dva meseca. Litvanski Nemci, katerih je 31.000, bodo naseljeni na področju Suvalkov na Poljskem.

Sedem komunističnih poslancev v vojaških uniformah so vrgli v minulim tednu iz francoskega parlamenta.

V francoski armadi služi 15.000 duhovnikov, ki so pomešani po polkih kot navadni vojaki.

Predsednik Finske Kallio je rekel v svojem nagovoru na tuje častnike, da je bilo na Finskem od sovjetskih letalskih bomb v enem mesecu ubi-

Petrolejske zaloge

Mehika

»Finančni vestnik« poroča iz mesta Mehike, da je ondi za takojšnji izvor pripravljenih 13 milijonov sodov petroleja. Ker Mehika ne more petroleja nič več pošiljati v Nemčijo — piše omenjen list (Financial Times), ga bo prodala Franciji in Angliji.

Nov redni praček za pračice. Za 1 pračico zadostuje samo 1 zavitek za 6 dni. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 dni, od 5 zavitkov naprej 12 dni.

Av gust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

*

Naprej ne more, nazaj ne more, a vse one črne veje, ki iz grmovja štrlijo, so kakor dolgi prsti, ki na njega kažejo: »Ti si, ti si hudodelnik!« Tudi ona obeljena krčma z okenci, od ognja se bleščečimi, podobna je ogromni glavi s plamenečimi očmi, kakor da mu grozi, kakor da mu hoče reči: »Ti si, ti si hudodelnik!« Tudi oni plameni s pogorišča, ki režejo v nebo, podobni so žarkim jezikom, ki Bogu kličejo: »Tule je, tule je hudodelnik!«

Tedaj je hudobnež zbral vso svojo moč, pritisnil je lakto k rebrom in se dal v beg. Bežal je, bežal brez glave za prvi grm, na prvo pot. Ko bi ga bile noge nosile, letel bi bil do konca sveta, planil bi bil v Savo, toda kakor da ga je udarila strela, se je zdržnil in obstal. Tu je križpot, tu je znamenje, na križu pa razpeti Bog. Odsev ognja je drhtel na Odrešenikovem blestem licu. Pisar se je ugrabil za glavo in zastrmel v razpelo. Oh, to lice, to blede lice na križu, to ga peče in žge! Ali se ne mrači oko, čelo od srda,

30

ali ne drhti lice Božjega sina od groze in studa, ali se ne odpirajo zopet te krvave rane in po lesu križa teče rdeča kri, kakor da je Božjemu sinu žal, da je odrešil svet? Da, da, da! je zaškril pisar v grozi. Ne, ne, ne! to je les, to je domišljija, farska bajka! se je pisar zakrohotal. Ali vnovič je planil žar na križ kakor blisk. Da, da, da! je odrevenel pisar in se zrušil pod križ.

Pisar je prespal noč na rosi. Ko se je navsezgodaj zbudil, si je šel z dlanjo čez čelo, ker mu je v glavi strahovito šumelo. Začel je premišljevat, kaj se je sinoči zgodilo. Vse se mu je zdelo kakor hude sanje. Da je ostal pod vedrim nebom, ni bilo nič čudno. Kolikokrat se je po pijani noči že zbudil na tem kraju! Nazadnje je dvignil glavo, zagledal križ in se zakrohotal:

»Ha! Ha! Ha! Tu si torej, moj Božji sin? Dobro jutro! Glej ga, danes si dober, danes si lesen! Zdelo se mi je, da si živ. Nikar me več ne straši, saj vsa si stara prijatelj. Pusti ti mene na miru, jaz bom pa tebe. Za mene ti ni bilo treba umreti.«

Pisar je počasi vstajal, obrisal si je prah z obleke in odšel v vas. Martinove hiše se je daleč naokoli izgubil, poškilil pa je proti njej in se preprčal, da